

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Çalışma Genel Müdürlüğü

Sayı : E-15098465-200-487951

15.05.2025

Konu : Aylıksız izindeki personelin sendika üyeliği

DAĞITIM YERLERİNE

Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin 13.02.2025 tarihli ve E:2025/1069, K:2025/1490 sayılı Kararı kapsamında; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 108 inci maddesi uyarınca aylıksız izinde olup sendika üyelik aidatlarını elden ödeyenlerin, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununun 30 uncu maddesi gereğince sendikaların üye sayılarının belirlenmesinde dikkate alınıp alınmayacağına ilişkin Bakanlığımız görüşüne, uygulamada birliğin sağlanması amacıyla, aşağıda yer verilmiştir.

4688 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinde, sendika üyeliğinin kazanılmasına ilişkin usul ve esaslara yer verilmiştir. Anılan Kanunun "Üyeliğin sona ermesi" başlıklı 16 ncı maddesinde ise; *"Her üye üyelikten serbestçe çekilebilir. Üyelikten çekilme, çekilmek isteyen kamu görevlisi tarafından, üç nüsha olarak doldurulup imzalanan üyelikten çekilme bildiriminin kurumuna verilmesi ile gerçekleşir. Kurum görevlisi, kayıt numarası ile tarih verilen çekilme bildiriminin bir suretini derhal üyeye vermek zorundadır. Kamu işvereni, bildirimin bir örneğini onbeş gün içinde sendikaya gönderir. Çekilme, kamu işverenine başvurma tarihinden başlayarak otuz gün sonra geçerli olur. Çekilenin bu süre içinde başka bir sendikaya üye olması halinde yeni sendikaya üyeliği, bu sürenin bitim tarihinde kazanılır. Üyenin, sendikadan çıkarılma kararı sendika merkez genel kurulunca alınır. Çıkarma kararı, çıkarılana ve işverene yazı ile bildirilir. Çıkarma kararına karşı üye, bildirim tarihinden itibaren onbeş gün içinde görevli iş mahkemesine itiraz edebilir. Mahkeme iki ay içinde kesin karar verir. Üyelik, çıkarılma kararı kesinleşinceye kadar sürer. Çekilme, göreve son verilmesi veya sair nedenlerle kamu görevinden ayrılanların üyelikleri, sendika şubesi, sendika veya konfederasyon organlarındaki görevleri, farklı bir hizmet koluna giren kuruma atanarlardan sendika üyesi olanların ise üyelikleri, varsa sendika şubesi ve sendika organlarındaki görevleri sona erer, ancak varsa konfederasyon organlarındaki görevleri devam eder. Emekliye ayrılanların sendika şubesi, sendika veya konfederasyon organlarındaki görevleri seçtikleri dönemin sonuna kadar devam eder. Üyeliğin devamı ve askıya alınması hallerinde 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 24 üncü maddesinde yer alan hükümler uygulanır."* düzenlemesine yer verilmiştir. 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun "Yürürlükten kaldırılan hükümler" başlıklı 81 inci maddesinin ikinci fıkrasında; *"Diğer mevzuatta 2821 ve 2822 sayılı kanunlara yapılan atıflar bu Kanuna yapılmış sayılır."* hükmü yer almaktadır. 6356 sayılı Kanunun "Sendika üyeliğinin sona ermesi ve askıya alınması" başlıklı 19 uncu maddesinin onuncu fıkrasında, **herhangi bir askeri ödev nedeniyle silah altına alınan üyenin üyelik ilişkisinin bu süre içinde askıda kalacağı** hükme bağlanmıştır.

4688 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinde sendika ve konfederasyonların üye sayılarının belirlenmesinde uygulanacak usul ve esaslar düzenlenmiştir. Söz konusu maddede, bu Kanuna tâbi olarak çalışan kamu görevlilerinin, her yılın 15 Mayıs tarihi itibarıyla listesi ile aidat kesintisi yapılan sendikaların üyelerini gösterir listelerin, kurumun işveren vekili ile tahakkuk memuru veya mali hizmetler birimi yetkilisi ve kurumun hizmet kolunda faaliyette bulunan sendikaların temsilcileri tarafından

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 094624AD-0E1A-4980-903C-9B63750B8D45

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

Emek Mahallesi Naci AYVALIOĞLU Caddesi No:13 Pk: 06520 Çankaya / ANKARA

Telefon No: +90 (312) 296 60 00 İnternet Adresi: www.csgb.gov.tr/cgm

Kep Adresi: csgb@hs01.kep.tr

KEP Adresi: csgb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Paşa KARABULUT

Veri Hazırlama ve Kontrol

İşletmeni

Telefon No: (312) 296 60 28

değerlendirilerek sendikaların üye sayılarının tutanağa bağlanacağı, taşra teşkilatlarının da yukarıdaki esaslara göre tarafların katılımı ile yapacağı toplantı neticesinde düzenlenecek tutanağı kurum merkezine göndereceği öngörülmüştür.

Diğer taraftan, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 108 inci maddesinde aylıksız izin durumlarına ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.

Davacı Eğitim-Bir-Sen vekili tarafından Bakanlığımız aleyhine Ankara 4. İş Mahkemesinde E: 2022/318 sayılı ile açılan davadaki yargılama sürecinde; Ankara 4. İş Mahkemesinin K: 2023/572 sayılı ilk Kararı ile; aylıksız izinde olan kamu görevlilerinin üye sayılarının tespiti için dikkate alınamayacağı, yapılan işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiş, söz konusu karara karşı davacı ve diğer davalı Bingöl Valiliğince istinaf kanun yoluna başvurulması üzerine Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 5. Hukuk Dairesinin 21.09.2023 tarihli ve E:2023/2532, K:2023/3303 sayılı kararı ile her iki istinaf başvurusunun ayrı ayrı reddine karar verilmiştir. Bölge Adliye Mahkemesinin bahse konu kararına karşı davacı ve diğer davalı Bingöl Valiliğince temyiz kanun yoluna başvurulması üzerine Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin 14.12.2023 tarihli ve E:2023/19320, K:2023/19527 sayılı Kararında; *"Mahkemece, eğitim, öğretim ve bilim hizmetleri hizmet kolunda yer alan ve davaya katılma hakkı bulunan en yakın üye sayısına sahip sendika olan Türkiye Eğitim, Öğretim ve Bilim Hizmetleri Kolu Kamu Çalışanları Sendikasına da (Türk Eğitim-Sen) davanın ihbar edilmesi, belirtilen Sendikanın davaya katılması durumunda cevap ve delil sunma imkânı tanınması ve bu suretle işin esasının incelenmesi gerekirken, anılan hususlar gözetilmeksizin yazılı şekilde hüküm tesisi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir."* gerekçeleriyle Bölge Adliye Mahkemesi kararının ortadan kaldırılmasına, 4. İş Mahkemesinin kararının bozulmasına karar verilmiştir. Söz konusu bozma kararı üzerine Ankara 4. İş Mahkemesinin 2024/25 E. sayılı dosyasında yeniden görülen davada, söz konusu mahkemenin 11.07.2024 tarihli ve K:2024/298 sayılı Kararı ile; uyulan bozma kararı doğrultusunda dava ihbar edilmiş, aylıksız izinde olan kamu görevlilerinin üye sayılarının tespiti için dikkate alınamayacağı, yapılan işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir. Söz konusu davanın reddi kararına karşı davacı vekili dava dilekçesinde belirttiği sebepleri ileri sürerek temyiz yoluna başvurmuştur.

Ankara 4. İş Mahkemesinin davanın reddine ilişkin kararını temyizden inceleyen Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin 13.02.2025 tarihli ve E:2025/1069, K:2025/1490 sayılı Kararında; *"Somut uyuşmazlıkta, dosya kapsamında yer alan bilgi ve belgeler ile Bingöl Valiliği İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nün yazı cevabından; ... isimli kamu görevlilerinin, 4688 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi gereğince kamu işyerinde düzenlenen tutanak tarihi olan 23.05.2022 tarihinde aylıksız izinde olması sebebiyle istatistiklerde dikkate alınmadığı anlaşılmaktadır. 4688 sayılı Kanuna göre bir kamu görevlisinin aylıksız izinde olması sendika üyeliğini sona erdirmediği gibi belirtilen kamu görevlileri bakımından ödenmesi gerekli aidat bedelinin de 20.05.2022 tarihinde ödendiği görülmektedir. Bu itibarla belirtilen 5 kamu görevlisinin 2022 istatistiklerinde dikkate alınması gerekirken, yanlışlıklarla değerlendirme ile yazılı şekilde hüküm tesisi hatalıdır. Bingöl Valiliği İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nün yazı cevabına göre, uyuşmazlık konusu olan ... isimli kamu görevlilerinin ise 23.05.2022 tarihi itibarıyla aylıksız izinde olduğu bildirilmediğinden, bu kişiler bakımından tarafların beyanı alınmalı, gerekli araştırma yapılmalı ve oluşacak sonuca göre karar verilmelidir. Anılan hususlar gözetilmeksizin eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm tesisi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir. Açıklanan sebeplerle; Temyiz olunan İlk Derece Mahkemesi kararının BOZULMASINA, peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgiliye iadesine, dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine gönderilmesine, 13.02.2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi."* denilmiştir. Bu kapsamda, söz konusu davaya ilişkin yargılama süreci devam etmektedir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 094624AD-0E1A-4980-903C-9B63750B8D45

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

Emek Mahallesi Naci AYVALIOĞLU Caddesi No:13 Pk: 06520 Çankaya / ANKARA

Telefon No: +90 (312) 296 60 00 İnternet Adresi: www.csgb.gov.tr/cgm

Kep Adresi: csgb@hs01.kep.tr

KEP Adresi: csgb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Paşa KARABULUT

Veri Hazırlama ve Kontrol

İşletmeni

Telefon No: (312) 296 60 28

Bu itibarla, yukarıda yer verilen Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin 13.02.2025 tarihli ve E:2025/1069, K:2025/1490 sayılı Kararı kapsamında; sendika üyelik ödentilerinin adlarına elden ödenmesi hallerinde, 657 sayılı Kanunun 108 inci maddesi hükümleri uyarınca aylıksız izinde bulunan sendika üyesi kamu görevlilerine (askerlik durumu hariç), 4688 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi gereğince sendika üye sayılarının tespitine ilişkin hazırlanan tutanaklarda yer verilebileceği değerlendirilmektedir.

Bilgilerini arz ve rica ederim.

Dr. Mehmet BAŞ
Bakan a.
Çalışma Genel Müdürü

Dağıtım:

Kamu Kurum ve Kuruluşlarına
Kamu Üniversitelerine
Konfederasyonlar ve Bağımsız Sendikalara

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 094624AD-0E1A-4980-903C-9B63750B8D45

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

Emek Mahallesi Naci AYVALIOĞLU Caddesi No:13 Pk: 06520 Çankaya / ANKARA

Telefon No: +90 (312) 296 60 00 İnternet Adresi: www.csgb.gov.tr/cgm

Kep Adresi: csgb@hs01.kep.tr

KEP Adresi : csgb@hs01.kep.tr

Bilgi için:Paşa KARABULUT

Veri Hazırlama ve Kontrol

İşletmeni

Telefon No:(312) 296 60 28

